

Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics
Març de 2016

CICLE DE CONFERÈNCIES: EDUCACIÓ PRIMÀRIA (CM i CS)

1. Escriure, per a què?

2. Escriure a raig és escriure?

3. Com és un bon text a 4t, i a 6è?

4. Escritura i reflexió sobre la llengua. Un camí de doble sentit!

5. Ensenyar a escriure, una responsabilitat compartida

6. Posem-nos d'acord: les línies de centre

<http://www.coventrytelegraph.net/>

Conferència 2

ESCRIURE A RAIG ÉS ESCRIURE?

Procés de composició d'un text

Continguts

1. Escriure: producte o procés?
2. Paràmetres de les situacions d'escriptura: contextualitzar
3. Planificar els escrits: generar i organitzar les idees
4. Textualitzar
5. Revisar i editar
6. Propostes bàsiques d'ensenyament i aprenentatge del procés de composició textual
7. Escriptura en suport digital
8. Per acabar...

Escriure és transcriure l'oral?

"No va sortir a la primera"

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Col·legi d'Educació Infantil i Primària
ELS PINS

Avinguda Habana Vieja 12
08860 Castelldefels Tel. 93 665 46 56 Fax 93 664 90 02

FESTA FINAL DE CURS 2010-2011

Benvolgudes famílies:

Un any més arriba el final de curs i a l'escola ho celebrem amb molta il·lusió i amb ganes de compartir-ho amb vosaltres.

El dimarts 21 de juny, realitzarem una festa interna per acomiadar-nos dels nostres companys, a les 9'30h. tota infantil i a les 11'30h tota primària.

El dimecres 22 de juny, és l'últim dia d'escola i els vostres fills i filles volen compartir amb tots vosaltres la festa de final de curs amb uns balls al gimnàs.

El festival començarà a les 9'30h i actuaran tots els alumnes d'infantil i primària. Cap a les 11'30h. (aproximadament) celebrarem i acomiadarem de forma especial als nostres alumnes grans, als de sisè.

Aquest mateix dia, l'AMPA de la nostra escola ens prepara l'**esmorzar**, per tant, els nens i nenes no han de portar-lo de casa.

Agraint com sempre la vostra presència i col·laboració, l'equip docent de l'Escola Els Pins us desitja que passeu unes bones vacances d'estiu.

Equip docent

Les diferències entre escriptors se situen en els processos cognitius que segueixen, en la manera d'entendre i d'encarar el procés de composició escrita.

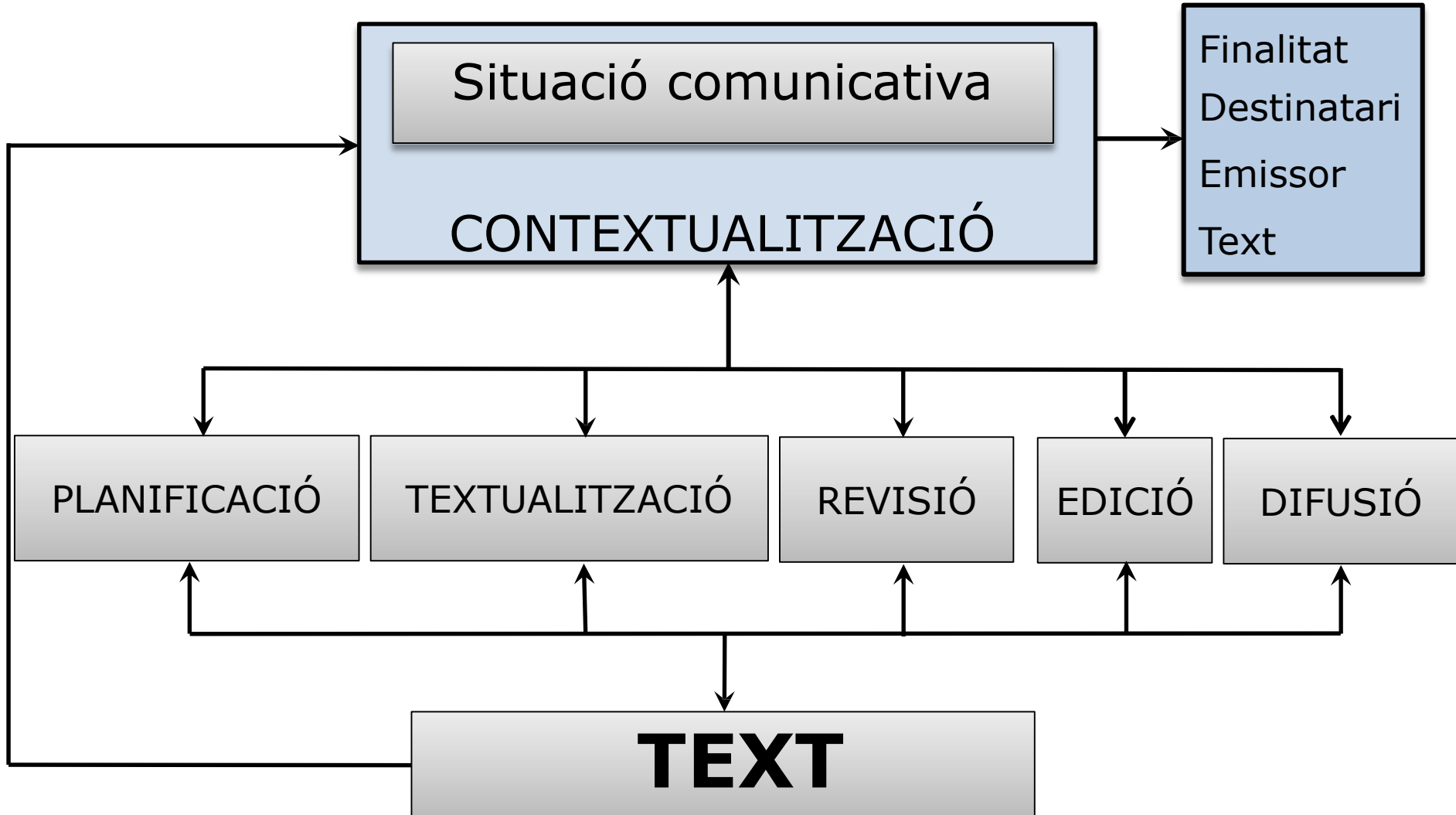
El model de "dir el coneixement" <i>"Knowledge telling"</i>	Model de "Transformar el coneixement" <i>"Knowledge transforming"</i>
<p>Quan escriuen...</p> <ul style="list-style-type: none"> - No acostumen a planificar. - Escriuen a raig. - Enllacen les idees a mesura que els vénen al cap. - Quan se'ls acaben les idees s'aturen. - Si revisen, ho fan només d'aspectes formals. - Si l'escriptor disposa de coneixements previs sobre el tema de què ha d'escriure és possible que aconseguixi un text de qualitat. - No permet generar coneixement nou. 	<p>Quan escriuen...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Es plantegen l'apropament al lector i a la situació comunicativa. - En el procés de composició, l'escriptor es planteja un problema en dues dimensions: la del coneixement i el retòric. Resoldre'ls implicarà un anar i venir (planificar i revisar) entre el Què dir i el COM dir-ho. - Les revisions que efectua estan sempre guiades pels objectius de la situació comunicativa. - El text no serà mai una còpia del que l'escriptor ja sabia sobre el tema. - Seran molt importants les estratègies de control i regulació del procés cognitiu.

Si es "diu el coneixement"...

-La meua bicicleta es de color rosa els reis magis em van portar la bicicleta i els pares em van comprar un timbre i em van donar un casc amb la amiga per la carretera amb les bicicles i jugem en elles el pare em va canviar les cubetes perquè sempre pinxava les rodes i a l'escola aníem d'exercici a la via verda amb Manel i yo fem carreres i el pare em va ficar una dose de espuma per el manillar.

Escriure bé demana un procés

(...) en el aula se espera que los niños produzcan textos en un tiempo muy breve y escriban directamente la versión final, en tanto que fuera de ella producir un texto es un largo proceso que requiere muchos borradores y reiteradas revisiones.

Delia Lerner

És freqüent...

1 Explica què és la història i quina és la seva utilitat.

9

Busca en un diccionari què vol dir la paraula "sordesa". Copia'n la definició en el teu quadern. Imagina quins problemes tenen les persones sordes i com poden solucionar-los.

● Ara, informa't sobre què és la Catalunya Nord i explica per què s'hi parla català, si actualment no pertany a Catalunya.

1 Posa un exemple de transformació de l'energia lluminosa en una altra forma d'energia i comenta'l.

Com ho fas per escriure un text?

La majoria NO ho saben!

*Tinc un munt d'idees i escric fins que s'acaben.
Llavors intento pensar en més idees fins que ja
no en trobo cap més que valgui la pena posar.
Llavors acabo. Al final sempre miro les faltes
abans de portar-lo al mestre.*

Ens hem de preguntar si...

- treballem amb un concepte d'escriptura terminal, no processual.
- ens interessa, sobretot, el producte (resultat) de l'escriptura, no tant el procés.

Escrivint "a raig" és difícil fer un bon text.

Tot i que el Decret 142/2007 ja deia...

CI: Criteris d'avaluació d'escriptura

Haver mecanitzat que abans d'escriure s'ha de pensar i, un cop escrit, s'ha de revisar. Aplicar-ho a tot tipus de textos.

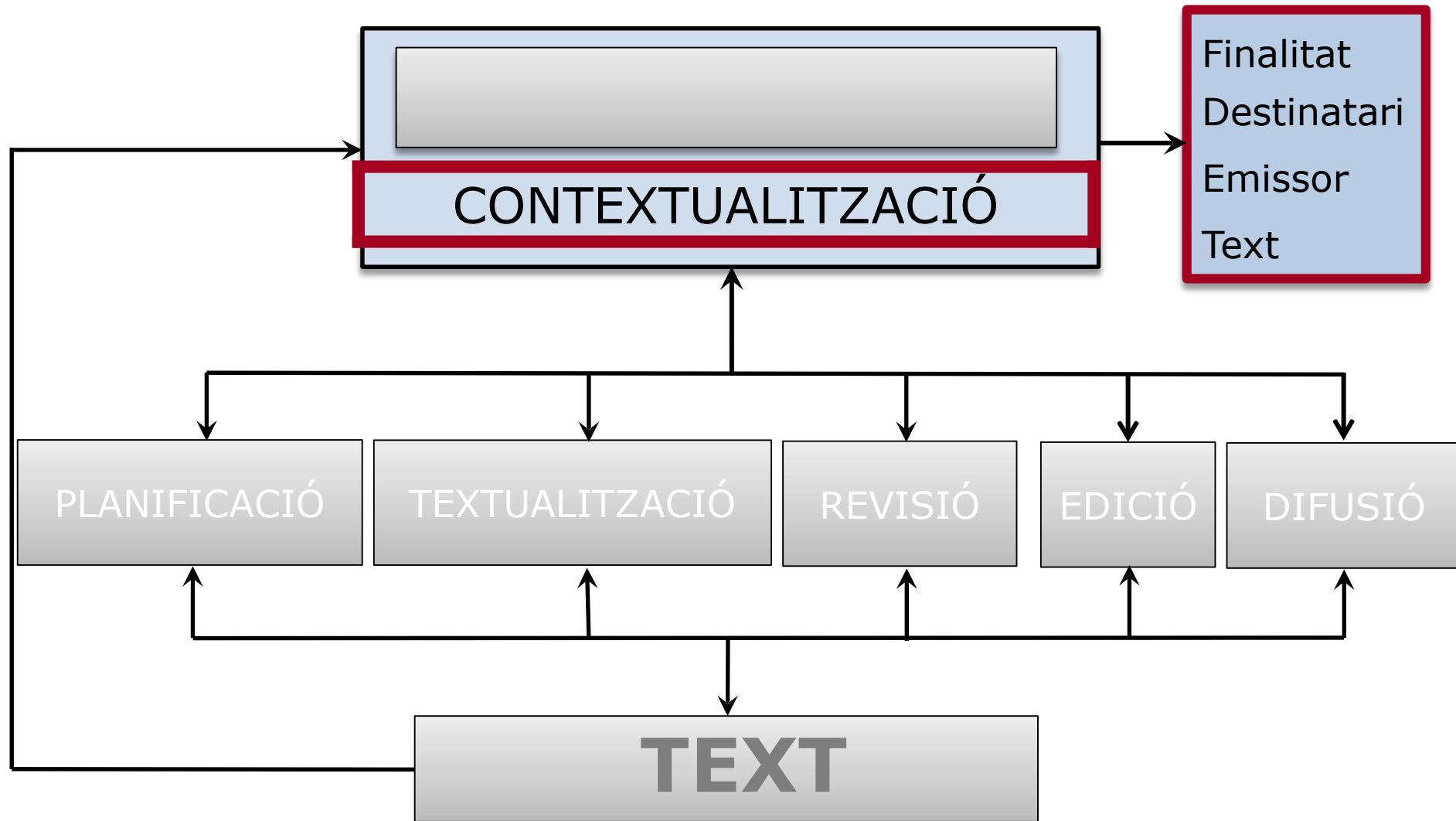

CI: Criteris d'avaluació d'escriptura

i el 119/2015 també!

Continguts

1. Escriure: producte o procés?
2. Paràmetres de les situacions d'escriptura: Contextualitzar
3. Planificar els escrits: generar i organitzar les idees
4. Textualitzar
5. Revisar i editar
6. Propostes bàsiques d'ensenyament i aprenentatge del procés de composició textual
7. Escriptura en suport digital
8. Per acabar...

Adaptació de HAYES J. R. i FLOWER, L. "Identifying the Organization of Writing Processes". a: GREGG, L. W. Y STEINBERG, E. R. (comps.) (1980): *Cognitive Processes in Writing*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, p. 3-30.

Receptor-audiència-destinatari:

- A qui escric?
- El conec?
- Coneix el tema que li he d'explicar?
- Com vull que se'l prengui?
- Què és el més important que li vull dir, què vull que entengui?

Missatge-text:

- Serà un tipus de text en concret?
- El faré llarg o curt?
- Com me l'imagino?
- Hi haurà d'haver imatges?

Emissor-autor:

- Com vull presentar-me?
- Escric en nom meu, d'un grup de companys o del grup classe?
- Quina imatge voldria projectar a l'escrit?

Finalitat-propòsit-objectiu:

- Per què escric aquest text?
- Què vull aconseguir quan se'l llegeixin?
- Com puc dir el que vull dir amb poques paraules?

Contextualitzar facilita fer textos ADEQUATS

Aprendre a fer textos ADEQUATS
forma part de la competència escrita

Competència 8. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa i el destinatari.

Competència 9. Produir textos de tipologies diverses amb un lèxic i estructura que s'adeqüin al tipus de text, a les intencions i al destinatari.

Competència 10. Revisar el text per millorar-lo i tenir cura de la seva presentació formal en funció de la situació comunicativa.

El procés d'escriure sempre ha de començar amb preguntes

Per què hem d'escriure?

Per a qui és el cartell?

Què és el més important que hem de dir?

Haurà de tenir parts el cartell?

Quina informació no ens podem deixar?

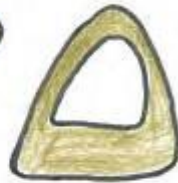
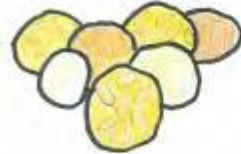
Totes les lletres han de tenir la mateixa mida?

Només hi haurà text?

Caldrà aprendre'n col·lectivament

INE!

LO

COSTANYADA

DE L'ESCOLA L'ESTEL

El 31 d'octubre a les 16:00h

Dances, Costanyes, Panellets, música i diversió ...

APUNTA'T!

Àmbit digital

Faciliten l'aprenentatge del procés de composició i de les estratègies relacionades amb les diverses fases

Contextualització:

- Faciliten la producció de textos amb destinataris i propòsits.
- Afavoreixen la significativitat i el sentit de les activitats.
- Construeixen relacions implícites entre els emissors i els destinataris.

Continguts de la sessió

1. Escriure: producte o procés?
2. Paràmetres de les situacions d'escriptura: Contextualitzar
3. Planificar els escrits: generar i organitzar les idees
4. Textualitzar
5. Revisar i editar
6. Propostes bàsiques d'ensenyament i aprenentatge del procés de composició textual
7. Escriptura en suport digital
8. Per acabar...

Adaptació de HAYES J. R. i FLOWER, L. "Identifying the Organization of Writing Processes". a: GREGG, L. W. Y STEINBERG, E. R. (comps.) (1980): *Cognitive Processes in Writing*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, p. 3-30.

Planificar els escrits també forma part de la competència escrita

Competència 8. Planificar l'escriptura i tot d'acord amb la situació comunicativa i el destinatari.

situació comunicativa i el destinatari.

lèxic i estructura que s'adeqüin al tipus de text, a les intencions i al destinatari.

Competència 10. Revisar el text per millorar-lo i tenir cura de la seva presentació formal en funció de la situació comunicativa.

Què suposa planificar un text, COM fer-ho?

1. Formular objectius: Definir bé els propòsits del text.

2. Generar idees:

- Què sabem del tema que serà rellevant en aquest cas?
- Tenim idees sobre el tema de l'escrit?
- Tenim idees sobre la forma i l'estructura del text?

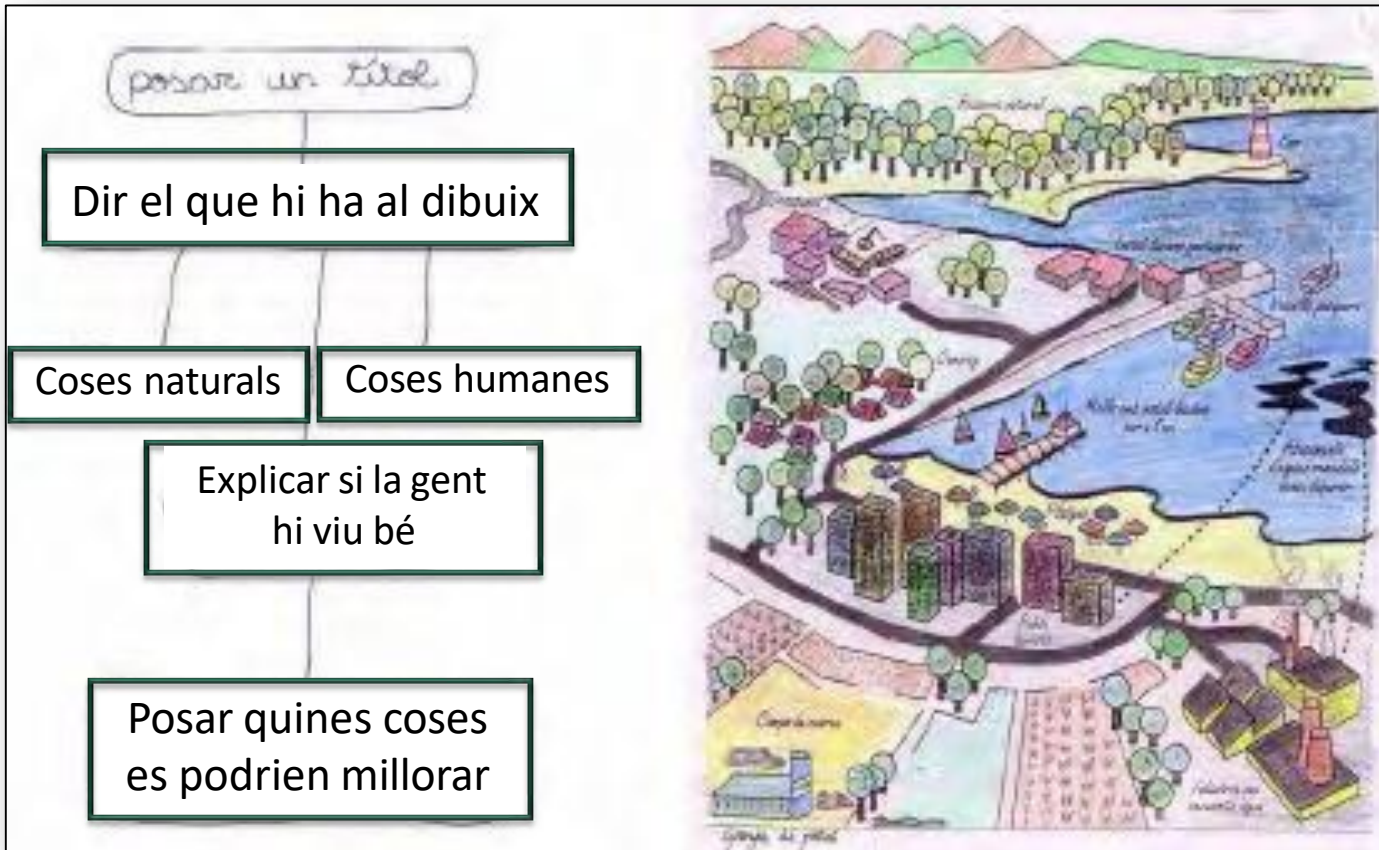
3. Organitzar idees:

- Classificar-les, agrupar-les, jerarquitzar-les, ordenar-les.
- Fer una primera definició dels paràgrafs.

Suports de planificació

- Mapes d'idees (associacions de paraules).
- Mots clau i llistes.
- Plugues d'idees / converses dirigides.
- Qüestionaris individuals.
- Planificacions prèvies, en grups reduïts, en parella.
- Lectures col·lectives de models socials (identificació de les parts).
- Esquemes de claus i taules.
- Esquemes textuais ja coneguts i treballats.
- Esquemes de situació dels components (cartells).

Mapa mental

<http://papallonesacolorides.blogspot.com>

Planificar permet ordenar les idees en paràgrafs.

Planificació d'un text sobre el mar (CM)

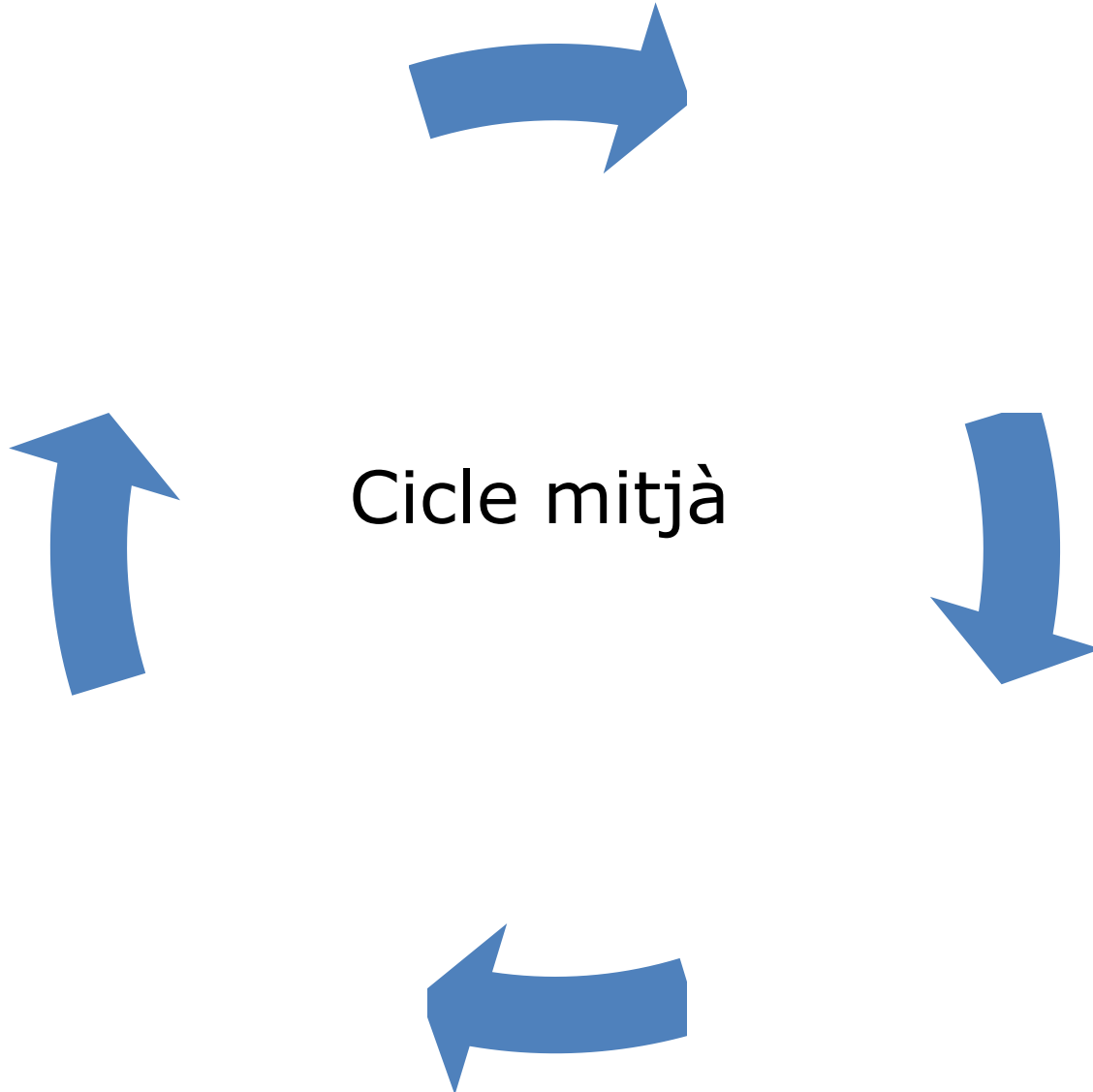
i relacionades amb aquestes, quines altres?

Cinc paràgrafs

Salada	Arena	Remolins	Pesca	Taurons
Freda	Roques	Naufragis	Curses	Pops
Onades	Algues	Por	Submarins	Balenes
Bruta	Tresors	Vent	Creuers	Dofins
			Salvament	

“Faig un mapa d’idees que m’ajudi a descriure el meu personatge”

NOM	COGNOM O RENOM	♀ ♂ EDAT FEINA
<p align="center">CARACTERÍSTIQUES FÍSQUES</p> <p>Ulls:</p> <p>Cabells:</p> <p>Complexió:</p> <p>To de pell:</p>	<p align="center">CARACTERÍSTIQUES PSÍQUIQUES</p> <p>Optimista o pessimista</p> <p>Extravertit o introvertit</p> <p>Dominant o sumís</p> <p>Realista o somiador</p> <p>Temerari o cautelós</p>	<p align="center">TRETS CARACTERÍSTICS</p> <p>Punts forts:</p> <p>Punts febles:</p> <p>Forma de vestir:</p>
ACTITUD		
El que se li fa més fàcil		
El que se li fa més difícil		
El que li fa més por		
El seu secret		
El que fa quan té un problema		
Les activitats que fa normalment		
Les persones que admira		
Les seves prioritats		
El lloc on viu		
Altres coses que vulguis destacar		
DIBUIX O ESBÓS DEL PERSONATGE		
(al darrera del full o en un altre full)		

Planificació de contes

Personatges

Llocs

Problemes

Solucions

<https://www.pinterest.com/lschutz/diy/>

1a. Planificació relat (CM)

Qui hi sortirà?		On vull que passi ?	
Un gos	Un castell		
Un nen	A l'espai		
Un llop			

Quins problemes vull que tinguin els personatges ?		Com vull que s'acabi la història?	
Que es perdin	Bé		
	El llop mort		

Faig el meu conte	
Títol:	
Plantejament:	
Nus:	
Desenllaç:	

On apareixeran?

1a. Planificació relat (CS)

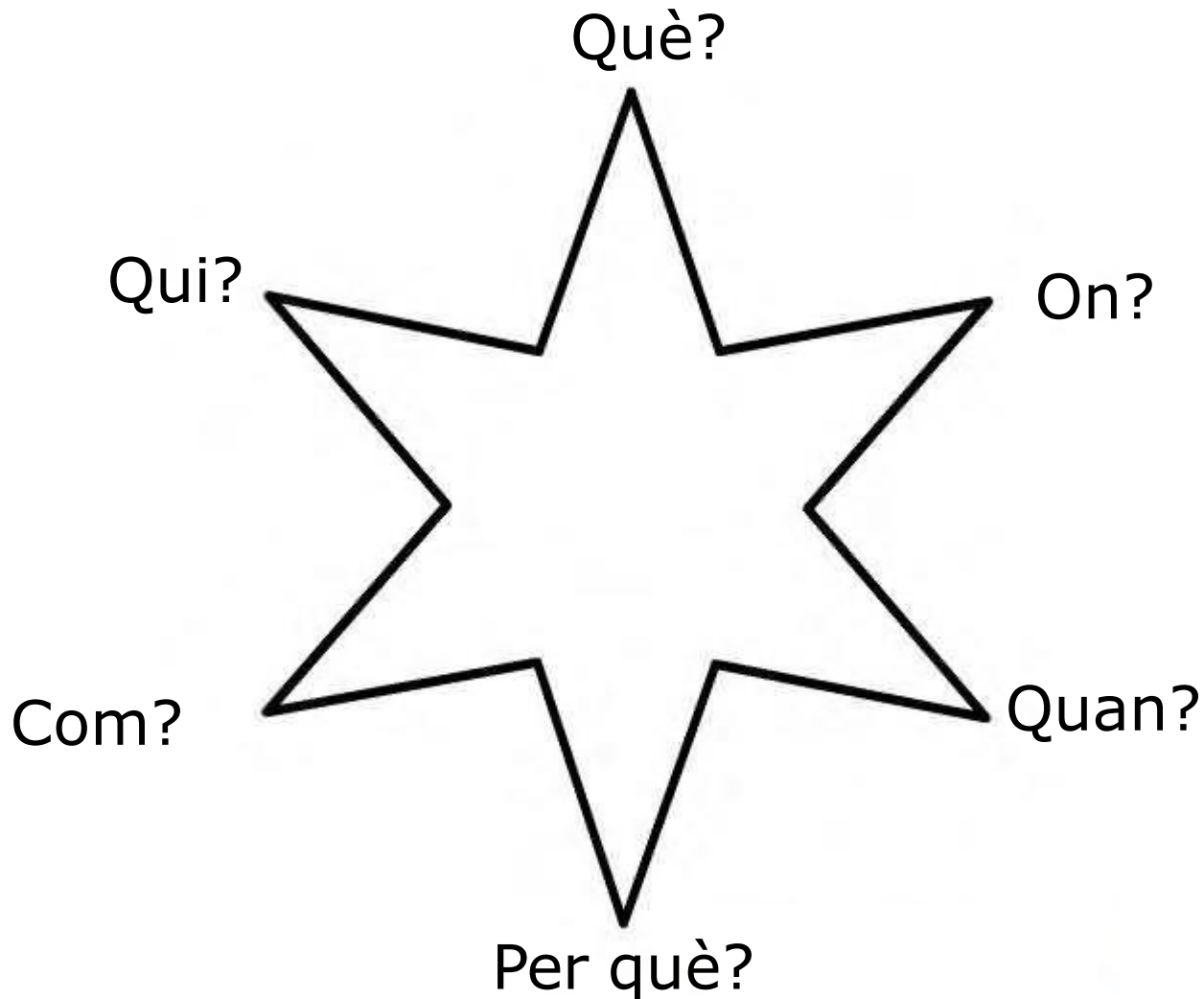
On les situaràs?

Idees que voldré que hi apareguin	PLANTEJAMENT	NUS	DESENLLAÇ
	→		
	→		→
	→		→
	→		
	→	→	
	→		→
	→	→	
	→		→
	→		
	→		→

El nus serà massa breu, passaran "poques coses", no?

1a planificació d'una notícia

(Entrada o "lead")

INDÚSTRIA | UNA EMPRESA INVOLUCRADA EN L'OPERACIÓ NEHAR SERVEIX AL PAÍS

On?

El gasoli analitzat a Gasopas era correcte

Els resultats de les analítiques fetes arran d'un cas d'adulteració de carburant a Espanya no evidencien cap anomalia

El carburant que Simon Grup va traslladar fins al Pas de la Casa l'endemà que esclatés un suposat escàndol d'adulteració de gasoli a Espanya presenta totes les qualitats exigides.

Qui?

Què?

Per què?

TONI SOLANELLES
Andorra la Vella

Les analítiques practicades al gasoli que arribava al Pas de la Casa -i que serveix Gasopas- a través d'una empresa tarragonina implicada en un suposat cas d'adulteració de carburants a Espanya no han mostrat cap anomalia. Al contrari, els controls que inspectors del departament d'Indústria del Govern van realitzar fa gairebé un mes han deixat clar que el fuel importat era el destinat a locomoció i entra dins els estàndards de qualitat exigits. També és cert, però, que la presa de mostres es va fer un parell de dies després que ja hagués esclatat el presumpte frau. I quan ja s'havien dut a terme diverses deten-

cions. Entre les quals la de dos màxims responsables de Simon Grup, subministrador d'un importador del país que, al seu torn, és un habitual en les subhastes que organitza Gasopas per adjudicar la compra de carburant.

Just després que esclatés l'escàndol d'adulteració de carburant a Espanya -una trama en què suposadament estaven implicats diferents operadors que adquirien carburant agrícola i de calefacció, bonificats fiscalment,

manipulaven el producte resultant per eliminar les substàncies que permeten diferenciar-lo a simple vista del gasoli de locomoció i encara el barrejaven amb altres productes no subjectes a impost per abaratir més encara el

cost final-, el Govern va tenir notícies de l'arribada al Principat de tres camions cisterna del grup Simon (concretament, de Carburantes de Reus) que havien de traslladar gasoli a Gasopas en virtut dels pactes comercials a tres bandes entre la distribuïdora encampadana, una importadora de carburants del país i la catalana.

Per evitar suspicàcies i davant la pressió, també d'altres operadors del Principat, divendres 6 de juny, inspectors d'Indústria van procedir a prendre dues mostres diferents del carburant. Ja en aquell moment, responsables de Gasopas van mostrar la seva total confiança en el producte que adquirien i que, al seu torn servien. Les mateixes fonts van assegurar que en el cas que a Espanya "hi hagués hagut algun tipus de manipulació es tractaria de problemàtiques locals que no ens poden afectar". Com a mínim, a vista dels resultats d'aquelles analítiques -no consta que se n'haguessin practicat amb anterioritat sobre productes del mateix distribuïdor espanyol-, els carburants subministrats no presentarien cap anomalia i són els requerits per a la locomoció.

Quan?

Una de les cisternes de Carburantes de Reus que va ser inspeccionada a Gasopas.

FERNANDO GALINDO

Fem un fitxer de minerals?

Un fitxer de minerals?

- *Com el farem?*
- *Quina forma ha de tenir?*
- *Com ho podem saber?*
- Busquem models de fitxes
- Trobem semblances i diferències
- Decidim com serà la nostra fitxa (format i imatges)
- L'editem
- Ens repartim la feina

- Nom en català: Galena
- Nom en castellà: Galena
- Color: Marró i gris fosc
- Llueix? Si
- Forma: No té forma definida
- Com es veu? Opaca

- Altres propietats: Mineral del qual s'obté el plom. Si el comparem amb altres minerals de mida semblant, pesa molt més.

<http://www.xtec.cat/~jgurrera/exp/4/practica13.htm>

BARITINA

NOM DEL MINERAL: Baritina

PROPIETATS

- DURESA: 3 i 3,5 en l'escala de Mohs.
- BRILLANTOR: vítria, nacrada.
- FORMA: regular (rombe).
- COLOR: transparent, incolor, blanc, però també pot ésser de colors diferents: gris, blau, groc, vermell, negre i verd.
- ALTRES CARACTERÍSTIQUES: S'usa per preparar pintures, fer el setinat de paper i per donar pes a determinades pastes. No es fon amb els àcids.

Natalia i Ikram

ULL DE TIGRE

PROPIETATS

- BRILLANTOR: sedosa.
- DURESA: 6,5 – 7 (mitjana-alta).
- COLOR: marró, groc, blau o vermell.
- FORMA: regular.

ALTRES CARACTERÍSTIQUES:

- S'utilitza per fer joies.
- Fórmula química SiO₂.
- Classe dels silicats.
- Extinció: absent.

Luis i Dani

Àmbit digital

Planificacions col·lectives amb el suport de programes/aplicacions:

mindmap,

freemind

Mind42

...

Mind42.com - Windows Internet Explorer

http://www.mind42.com/mindmaps

File Edit View Favorites Tools Help

Mind42.com

Mindmap: Collaborative Cultures

Currently not collaborating

Close application

Collaborative Cultures

- Problem statement**
  - You created a strategy document
  - you implemented a collaboration tool of some sort
  - but now you hear the crickets chirping
- Context**
  - Drivers: save money and become more efficient**
    - Globalization
    - Mobility
    - Demographics
  - Barriers: don't know who to collaborate with**
    - not optimized for collab
    - given incentive to collab
    - technology difficult to use
- What you can do about it**
  - support from the top, bottom and middle
    - Oversee
    - Allow for
    - Acknowl
  - picking the right technology
    - Solve the problem you i
    - Find something that is i
    - Beware of technology b
  - running the train every day
    - Day one rah rah does no
    - involve the nay-sayers
    - leverage the allies
- Recommendation**
  - Get executive support by focusing on business valu
  - Assign responsibility for success
  - Use the tools that fit the problem you are trying to solve

També podem intervenir després...

del portaventura (3r)

"Mavia montat al Dragon Kan i era
La primera vegada que Mavia montat.
i me pojat al tutuquiesflaix i era de
aigua i me mollat molt. i me comprat
una cartera del Luho".

Llista de qüestions individuals

- *Què explicaràs de Port Aventura?*
- *Per què ho explicaràs?*
- *Com eren les atraccions?*
- *Quan hi vas anar?*
- *Amb qui hi vas anar?*
- *Què et van comprar?*
- *Com era?*

I en quin ordre ho explicaràs?

- 3** Què vols explicar? **Que vaig anar al Portventura i vaig pujar al “Dragon Khan” i al “Tutuki Splash”**
- 4** Per què explicaràs això?: **Perquè no hi havia anat mai**
- 5** Com eren aquestes atraccions? **Molt grans i divertides. El Dragon Khan anava molt de pressa i el Tutuki Splash baixava per l'aigua i em vaig mullar molt**
- 1** Quan hi vas anar? **Un diumenge d'aquest estiu**
- 2** Amb qui hi vas anar? **Amb els meus tiets i els cosins**
- 6** Què et van comprar? **Una cartera de diners del Lucho dels Lunis**
- 7** I com era? **Tenia dues cremalleres**

Port Aventura

Un diumenge d'aquest estiu vaig anar a Port Aventura amb els meus tiets i els meus cosins. No hi havia anat mai encara. El que em va agradar més va ser pujar al Dragon Khan perquè anava molt de pressa i al Tutuki Splash perquè baixaves per un camí d'aigua i al final et mullaves molt. Abans de marxar em van comprar una cartera per posar diners del "Luho" que tenia dues cremalleres.

EL DIA DE LA CASTANYADA

Planificar, pot evitar "repetir"

Divendres 27 d'octubre de 2014 vam celebrar la festa de la castanyada a l'escola (ho vam celebrar tota l'escola més els professors i les famílies per celebrar-los junts la castanyada.)

- El dia
- Quina festa se celebrava
- On es va fer
- Qui hi va assistir

El passat Divendres 27 d'octubre de 2014 per la tarda vam celebrar la festa de la castanyada a l'escola. Va participar tot l'alumnat, els professors i les famílies. Tots junts vam gaudir de la festa.

- El dia i l'hora
- Quina festa se celebrava
- On es va fer
- Qui hi va assistir
- Com ens ho vam passar

Després del pati vam fer les paperines i les bossetes per els nens, Sònia, la Montse, la Maria i la Loli van fer les castanyes per els nens i nenes de l'escola. ~~Després~~ Després, vam obtenir les paperines i els panells, mates i famílies, per fer la gran actuació d'actores.

- Es van fer les paperines i les bossetes dels panells
- Es van torrar les castanyes
- S'obriren les portes
- Tothom va entrar per veure l'actuació

Les classes van fer un poema i una cançó. ~~Després~~ Després de la castanyada i Halloween, des de 3r fins a 6è van fer una cançó, i de 2n fins a 6è van ballar una altra dansa: el cercle i així va acabar la tarda.

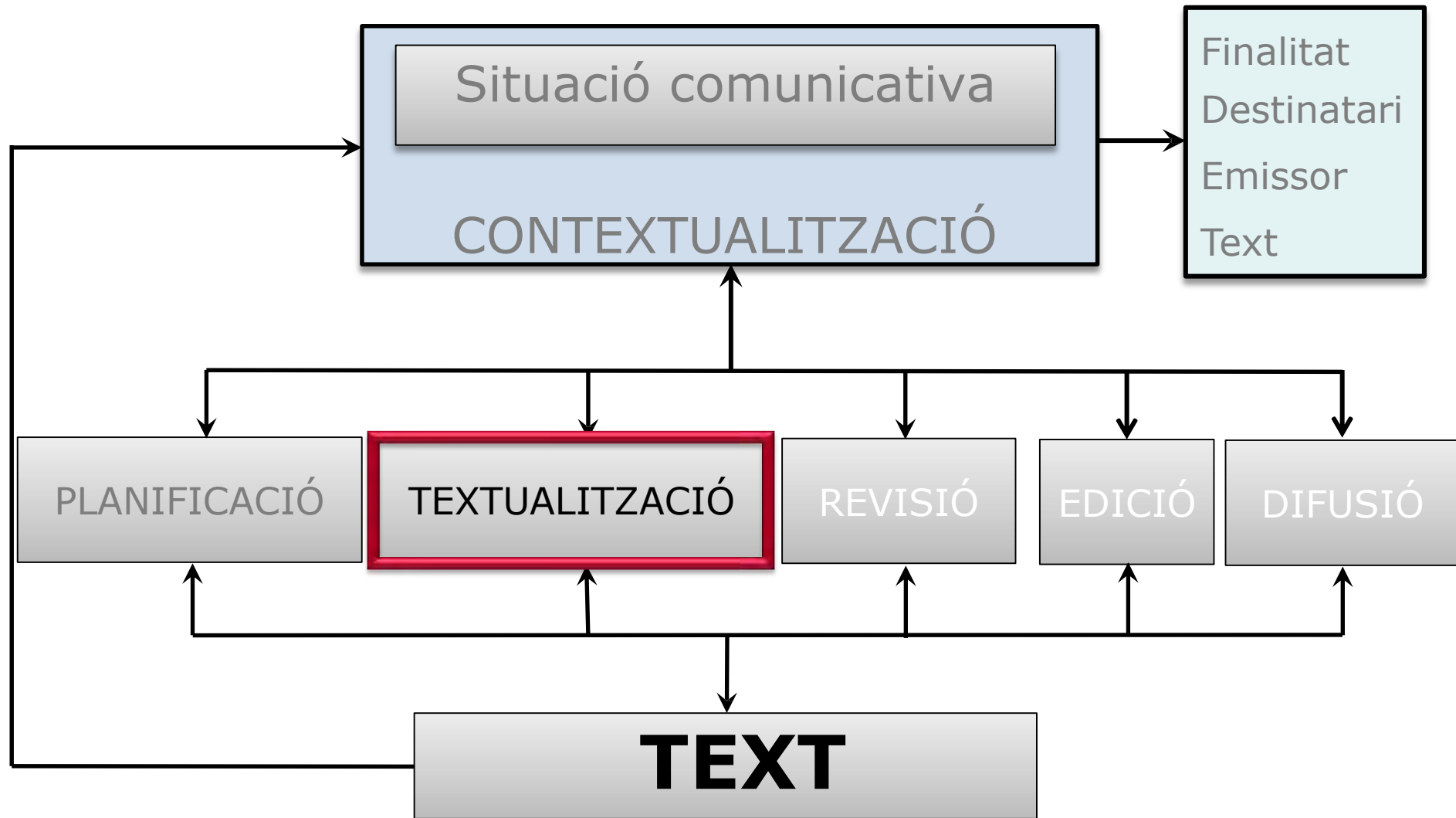
- Les activitats:
- Els poema
- Les cançons
- Les danses

En aquest dia ens ho vam passar molt bé, sense la festa de la castanyada. Va ser un dia genial amb les famílies de tots els nens i nenes de l'escola.

- Ens ho vam passar molt bé
- Ens ho vam passar genial
- Amb les famílies i alumnes de l'Escola...

Continguts

1. Escriure: producte o procés?
2. Paràmetres de les situacions d'escriptura: Contextualitzar
3. Planificar els escrits: generar i organitzar les idees
4. Textualitzar
5. Revisar i editar
6. Propostes bàsiques d'ensenyament i aprenentatge del procés de composició textual
7. Escriptura en suport digital
8. Per acabar...

Adaptació de HAYES J. R. i FLOWER, L. "Identifying the Organization of Writing Processes". a: GREGG, L. W. Y STEINBERG, E. R. (comps.) (1980): *Cognitive Processes in Writing*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, p. 3-30.

Estratègies de textualització

- Analitzar textos reals (forma i contingut).
- Avançar per paràgrafs.
- Recollir informació important al principi de les frases i dels paràgrafs.
- Identificar els blocs de contingut (per temps, per espai, per temàtica...) i mirar de fer-hi correspondre els paràgrafs.
- Rellegir, sovint, el text per assegurar la progressió temàtica (successió ordenada de la informació per criteris cronològics o lògics).
- Preguntar-se per la relació entre frases o entre paràgrafs i seleccionar els connectors adequats.
- ...

Anàlisi d'aspectes lingüístics

ESCOLA "Tagamanent"
LA GARRIGA
Setembre 2013

Benvolgudes famílies,

Us fem saber que el proper dissabte, dia 8 d'octubre, començaran els cursets de natació al CLUB NATACIÓ GRANOLLERS.

Com cada any, l'autocar sortirà cada dissabte a 2/4 de 10 de la PLAÇA DEL SILENCI i la tomada serà a 2/4 de 12 del migdia al mateix lloc.

La quota trimestral serà de 4.800 ptes. (comprendrà el trasllat en autocar i el servei de piscina). Els pagaments es faran a la CAIXA DE BARCELONA cada trimestre.

Atentament,

La Directora

Salutació
Tema, motiu, de la circular
Dia i lloc
Import i pagaments
Comiat i signatura

Descripció d'ambient

Quines paraules "descriuen"?

El pati del castell ofería un aspecte d'allò més sorprenent. Era ben ple de gent que cantava i feia barrila. En un extrem un grup de soldats jugava animadament a cartes i un altre a daus. Els que jugaven a daus s'estaven escridassant, perquè un d'ells assegurava que l'altre havia fet trampa. A la banda dreta un grup d'homes i dones de totes les edats ballava i cantava al so d'un flabiol i un tamborí que un noi jove tocava en engrescat. Molts duïen a la mà gots de vi i brindaven alçant-los enlaire, després se'ls bevien d'un glop...

M. Canela

Adaptació de Vilà, Núria (1987): Tècniques d'expressió escrita. Cicle mitjà

Text

P
A
R
À
G
R
A
F

Fraser

El pas de la frase al text és molt llarg i difícil si no hi ha entremig un pont com el paràgraf.

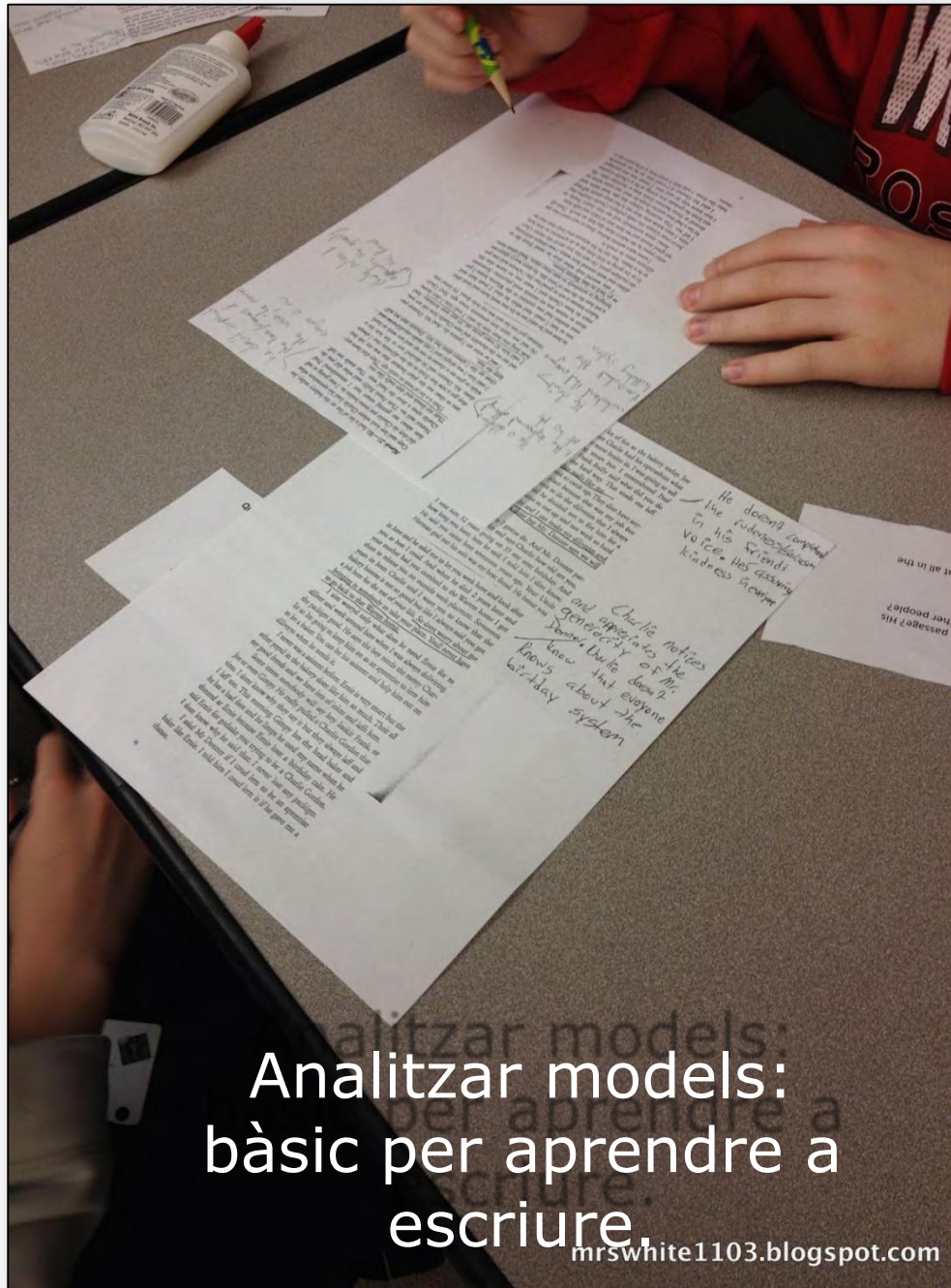

Els paràgrafs també tenen estructura

Treballs col·lectius i individuals

- *Hi ha una frase que introdueix el tema?*
- *Els marcadors (connectors) ordenen les frases. On són?*
- *Hi ha alguna frase de cloenda, o de resum?*

Les grans ciutats com Barcelona pateixen tres grans problemes automobilístics. En primer lloc, no hi ha prou places d'aparcament per a la quantitat de cotxes que hi ha. També, es produeixen sovint embussos i aglomeracions en el centre de la ciutat, i sobretot a les hores punta. Finalment, el trànsit rodat provoca un índex de pol·lució molt elevat, que arriba a ser perillós en certs moments de l'any. Es tracta de tres grans problemes que afecten cada dia la vida ciutadana.

Analitzar models:
bàsic per aprendre a
escriure.

mrswhite1103.blogspot.com

Suports a la textualització

- Fitxes i llibretes ortogràfiques
- Models de gèneres textuais
- Cartells d'aspectes a considerar en funció del gènere
- Llistes de sinònims
- Connectors de frase i de text
- Orientacions d'arquitectura de frases
- Reculls tipogràfics més adequats a propòsits i destinataris
- Criteris de selecció lèxica

Verbs dicendi

(Verbs de comunicació)

Sinònims del verb "dir"

advertir	demanar	ordenar
afirmar	enraonar	parlar
anomenar	esradissar	parlar
anunciar	exclamar	preguntar
assenyalar	explicar	pronunciar
avisar	expressar	reclamar
cantar	formular	rectificar
comentar	informar	repetir
comunicar	insistir	replicar
contestar	manar	respondre
cridar	murmurar	suspirar
declarar	negar	xerrar

Diferenciar els de frase dels de text

Connectors	
de frase	de text
<p>Expressen suma d'idees: i, també, igualment, fins, fins i tot, tanmateix</p> <p>Expressen contrast d'idees: amb tot, malgrat tot, ara bé, alhora, no obstant, per una part, per l'altra part, fins a cert punt, de qualsevol manera</p> <p>Expressen conseqüència: per tant, en conseqüència, així doncs, de manera que, llavors, donat que</p> <p>Expressen aclariment: és a dir, això és, a saber, en altres paraules, en resum, en total, en una paraula, en altres paraules, així, dit d'una altra manera, per exemple</p>	<p>Inici: bé (registre col·loquial) per començar, primerament (registre més formal)</p> <p>Final: en fi, per últim, finalment, per resumir.</p> <p>Entre paràgrafs: per un costat, per una altra part, a continuació, seguidament, després</p> <p>Temps: després, aleshores, des de, a partir de, quant a, a continuació, al començament, immediatament, actualment, finalment, per acabar</p> <p>Espai: al costat, a dalt, a sota, a l'esquerra, al mig, al fons</p>

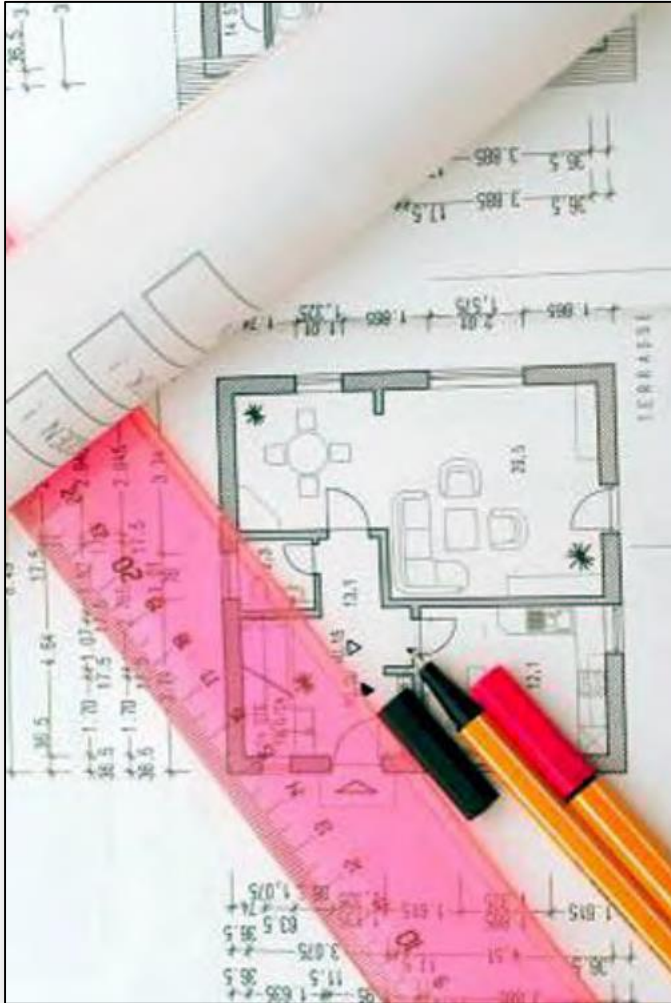
Àmbit digital

Textualització

- Augmenten les possibilitats: imatge, so i hiperenllaços.
- Control de canvis (seguiments d'escriptura col·laborativa).
- Escriitura col·laborativa al núvol.
- Faciliten i amplien les possibilitats de formatació i edició.
- ...

Arquitectura de les frases

- Evitar frases massa llargues (costen de llegir).
- La memòria a curt termini reté una mitjana de 15 mots.
- ± 20 mots (una línia i mitja).
- Les frases molt curtes, de lectura fàcil, són més difícils de recordar si s'encadenen l'una darrere l'altra sense connexions lògiques.

9 regles per triar mots

1. No repetir.
2. Evitar mots *crossa* (*a nivell de, l'acte de, el fet que, en base a, en funció de, a través de, el procés de, d'alguna manera, en qualsevol cas, personalment, vull dir que, evidentment, és evident, etc.*).
3. Eliminar paraules "jòquer" (*Noms: aspectes, cosa, element, fet, informació, problema, tema. Verbs: dir, fer, posar, tenir. Adjectius: bo, interessant, positiu, etc.*).
4. Preferir els mots concrets als abstractes.
5. Escollir paraules planeres i curtes.
6. Seleccionar les formes més populars.
7. Evitar verbs predicatius (ser/estar).
8. Vigilar els adverbis en -ment (són propis de registres formals).
9. Evitar paraules negatives.

Continguts de la sessió

1. Escriure: producte o procés?
2. Paràmetres de les situacions d'escriptura: Contextualitzar
3. Planificar els escrits: generar i organitzar les idees
4. Textualitzar
5. Revisar i editar
6. Propostes bàsiques d'ensenyament i aprenentatge del procés de composició textual
7. Escriptura en suport digital
8. Per acabar...

Un alumne que no en sàpiga, no haurà completat l'aprenentatge de l'escriptura

Revisar per millorar forma part de la competència escrita

Competència 8. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa i el destinatari.

Competència 10: Revisar el text per millorar-lo i tenir cura de la seva presentació formal en funció de la situació comunicativa.

Aula

Serveix per aprendre a escriure i
millorar els escrits dels alumnes

Revisió/correcció

Moltes vegades, només nosaltres, i al
final

Els alumnes esperen això!

<http://pdaaad2011.wikispaces.com/>

Corregir no ensenya a escriure

(retornar treballs corregits)

Neus Sanmartí

- Els resultats dels alumnes no milloren pel simple fet de retornar-los els treballs amb anotacions i puntuacions.
- Només el mateix alumne pot corregir els seus errors. La tasca del professorat és ensenyar a detectar-los i a trobar camins per superar-los.

© Bernardo Pérez, 2008

Dues mirades
L'escrit com a procés

(1940-2015)
(1940-2015)

Eduardo Galeano

© Bernardo Pérez, 2008

Dues mirades
L'escrit com a producte

(1940-2015)
(1940-2015)

Eduardo Galeano

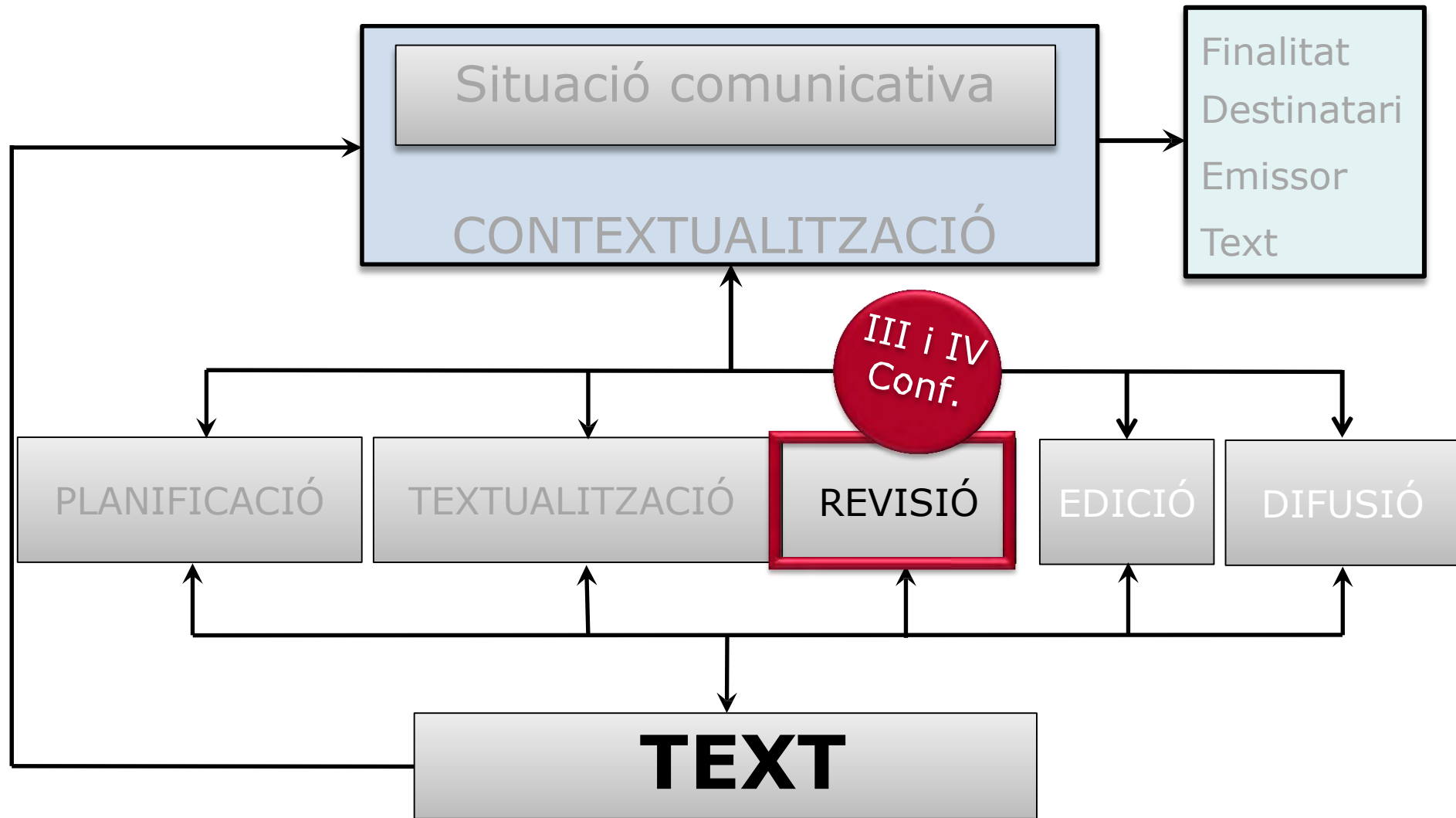
Hi ha moltes preguntes per respondre amb relació a la revisió

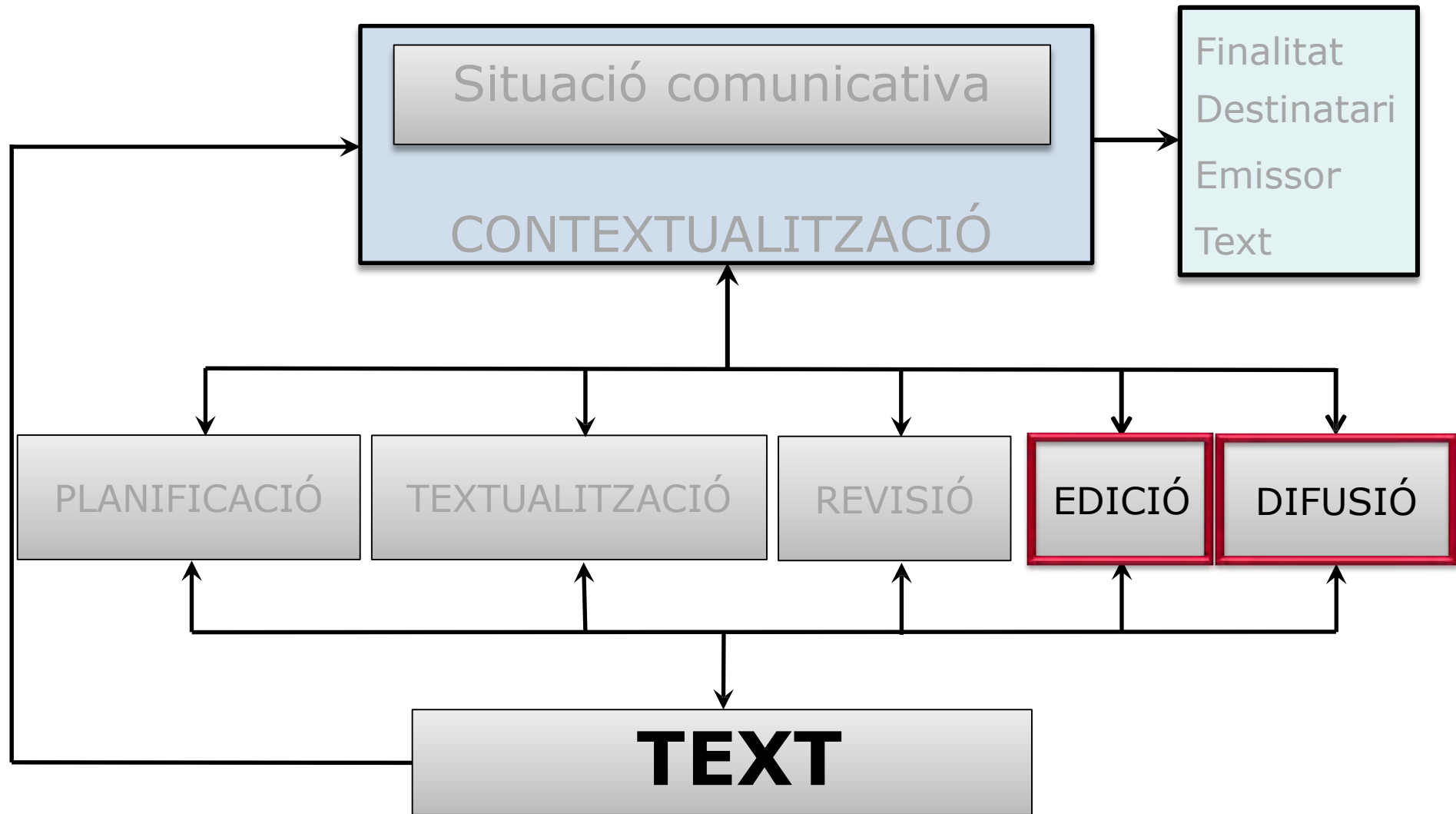
Àmbit digital

Revisió i edició

- Publicar dóna sentit a la revisió, correcció i millora dels textos.
- Correctors ortogràfics i gramaticals.
- Traductors.
- Diccionaris: personal, en línia, de sinònims...
- Cercadors de repeticions.
- Faciliten la inclusió de comentaris (mestre i alumnes) en documents compartits al núvol.
- ...

Adaptació de HAYES J. R. i FLOWER, L. "Identifying the Organization of Writing Processes". a: GREGG, L. W. Y STEINBERG, E. R. (comps.) (1980): *Cognitive Processes in Writing*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, p. 3-30.

Adaptació de HAYES J. R. i FLOWER, L. "Identifying the Organization of Writing Processes". a: GREGG, L. W. Y STEINBERG, E. R. (comps.) (1980): *Cognitive Processes in Writing*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, p. 3-30.

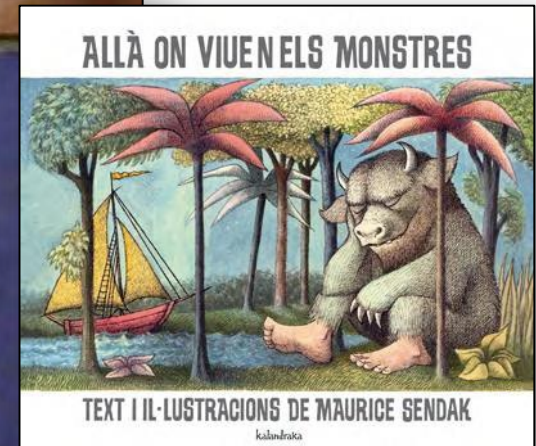
Edició

Cal prendre decisions

- Tipografies
- Cos i color
- Orientació full
- Marges
- Relació text-imatge
- Distribució general

Tipus de lletra, cos orientació del full, dibuix o imatge, nombre de línies, justificació...

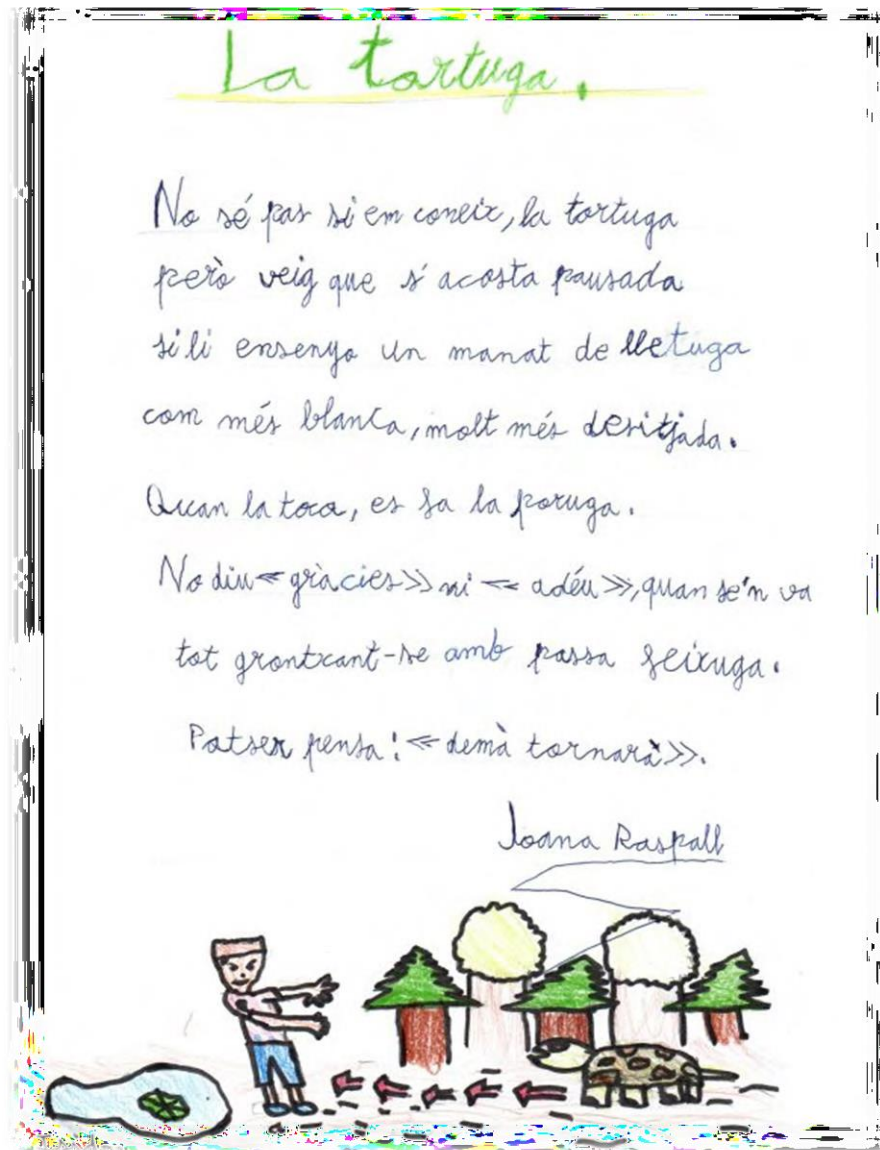
Escola Folch i Torres d'Esplugues de Llobregat

Continguts

1. Escriure: producte o procés?
2. Paràmetres de les situacions d'escriptura: contextualitzar
3. Planificar els escrits: generar i organitzar les idees
4. Textualitzar
5. Revisar i editar
6. Propostes bàsiques del procés de composició del text:
  1. Les que faciliten concentrar-se en un aspecte: escriptura memoritzada.
  2. Les que redueixen la càrrega cognitiva: reescriptures i escriptures guiades.
  3. Les que fan emergir el procés i les estratègies de composició: escriptura en parella, escriptures col·lectives guiades, modelatges
  4. Les que permeten aplicar el procés i prendre consciència de la pròpia competència: llibretes d'escriptura personal i converses.
7. Escriptura en suport digital
8. Per acabar...

Facilita concentrar-se en un aspecte

Escriure textos memoritzats

Redueix la càrrega cognitiva

Reescriptura: La immigració

(A partir d'una notícia comentada a l'aula)

En el temps d'ara vénen immigrants perquè al seu poble o ciutat no tenen feina i cada cop arriben més immigrants dels altres països (àrabs, de Romania, de Bulgària i de la resta del país). Els immigrants vénen a buscar feina per poder treballar i si tenen una mica de diner els envien a la seva família.

Fa emergir el procés de composició escrita

Esriptura en parella

Fa emergir el procés de composició escrita

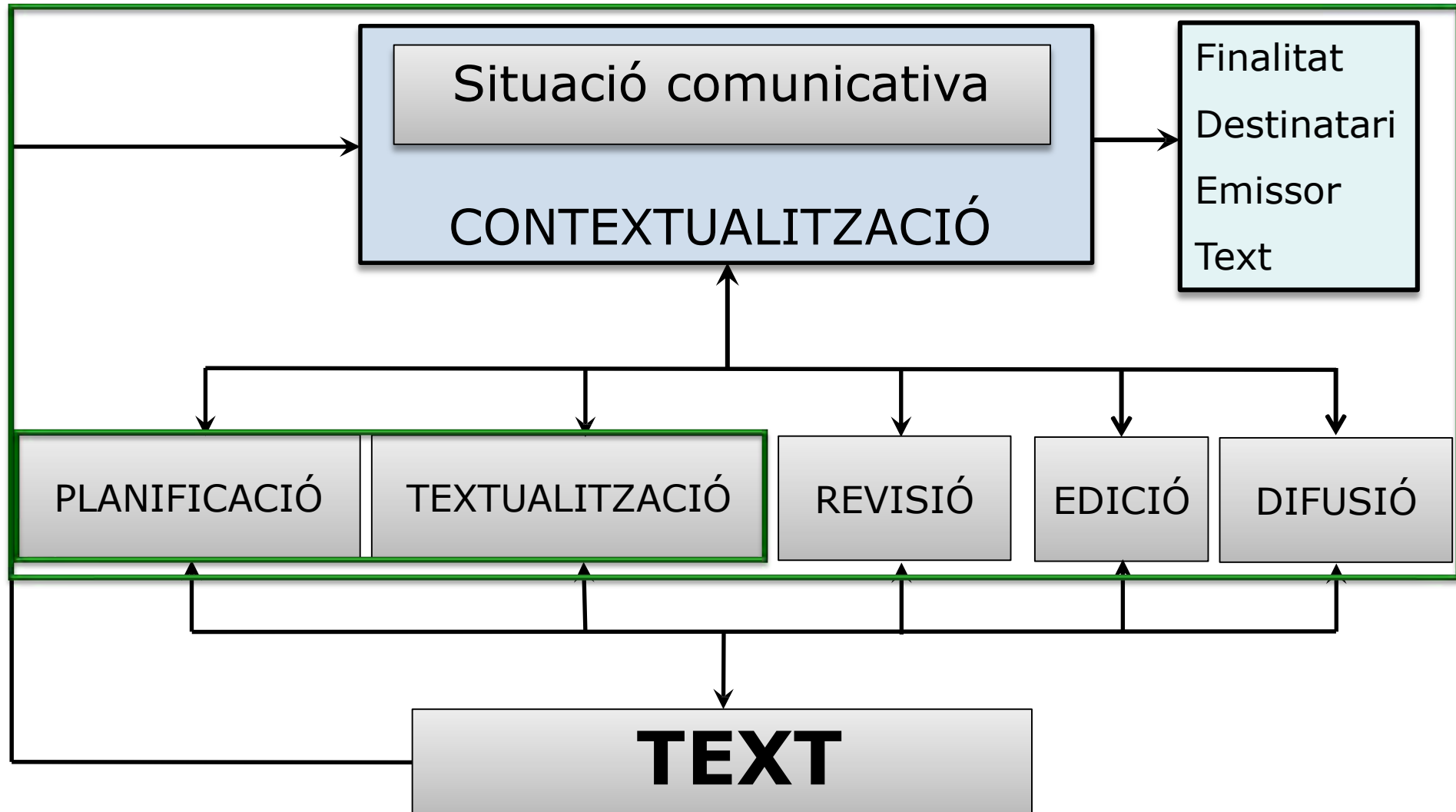

Modelatge del mestre

Per “presenciar” com es comporta un escriptor competent: modelar el comportament estratègic

- Com precisa el propòsit i es representa el destinatari?
- Com planifica l'escrit?
- Com genera idees i com les organitza?
- Com selecciona el tipus de text més adient?
- Com textualitza?
- Com revisa i millora la coherència i la cohesió mentre escriu?
- Com refà parts mentre redacta i després de fer-ho?
- Com rellegeix i millora el text abans de donar-lo per llest?

Modelatge de procés, o de fases del procés

Això és el que es veu des de casa meua.
Els diumenges a la nit sembla un abocador.
Hi ven molta gent a abocar les escombraries.
Deu ser persones d'altres carrers, segur, perquè el
nostre és nou, curt i hi vivim, encara, pocs veïns.
Potser ja fa uns dos mesos em vaig anar a queixar a
l'Ajuntament però no ha servit de res.
Per tant, he decidit que escriure al Director de la
revista del poble.
Escriure una queixa, això, a veure si me la publiquen.

Em vull queixar, sí!

Però, a veure, què vull aconseguir? (Que posin més contenidors, que cadascú la deixi al seu carrer, que posin multes, o què...).

De fet, però, si carrego molt fort contra l'Ajuntament pot ser no me la publicaran o, si ho fan, els del Ajuntament es molestaran i no aconseguiré el que pretenc, m'hauré de contenir. Va, faré la llista del que em sembla que hauré d'escriure...

- Els enviaré una fotografia
- L'explicaré bé
- Que vaig anar a l'Ajuntament i res de res
- Que els demano que en publiqui la queixa
- Que davant de casa també hi ha uns contenidors soterrats però que estan precintats, encara no es poden fer servir
- Hauré de donar les gràcies, és clar

Srs,
els envio una fotografia del nostre carrer, de .....
per demanar-los que es publiqui a l'apartat corresponent de la
seva revista de distribució gratuïta. Els l'envio perquè ja he fet
tots els passos necessaris a l'Ajuntament i no ens han fet cap
cas.

Aquest és l'aspecte que tenen els tres contenidors
d'escombraries del
carrer President Macià cantonada Pere Virgili els dies festius,
on molta gent d'altres carrers vénen a llançar les escombraries
i les deixalles (mobles, fustes, restes de poda...), ja que aquí no
cal reciclar.

Davant per davant, uns preciosos contenidors soterrats de
reciclatge, precintats, però.

Gràcies per endavant.

Cordialment,

Fa emergir el procés de composició escrita

Base d'orientació d'una notícia(6è)

En relació amb la informació:

- Pensar per a qui és la notícia.
- Dibuixar l'estrella de sis puntes i respondre les 6W.
- En les dues o tres primeres ratlles s'ha de respondre totes les preguntes (Regla de la "piràmide invertida").
- Un cop explicada, breument, es comença a detallar.
- Escriure un títol que "enganxi".

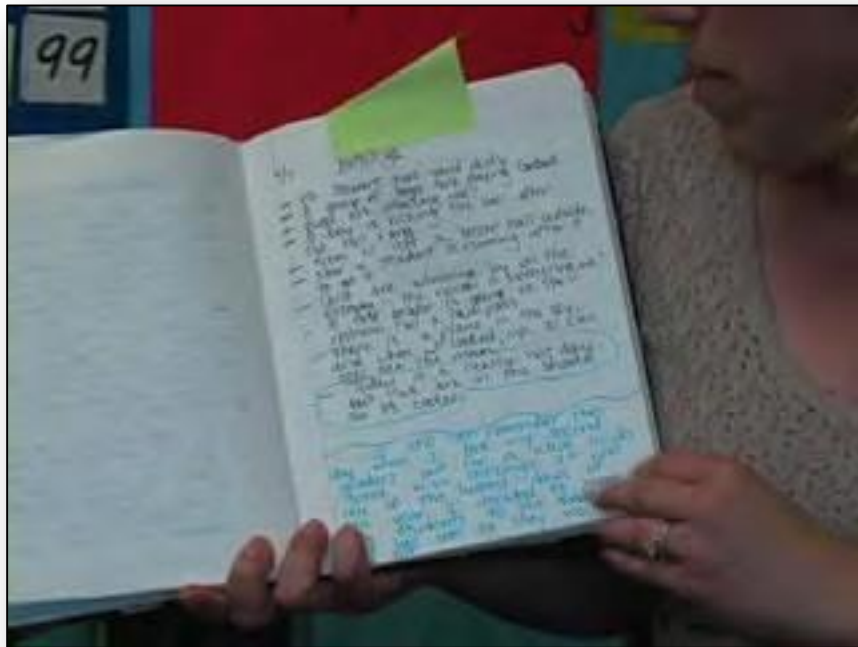
En relació amb la redacció:

- Llenguatge clar i exacte.
- Frases directes, no gaire llargues, i sense subordinades.
- Escriure en 3a persona (som els redactors).

Permet aplicar el procés i prendre consciència de la pròpia competència

Esriptura personal

Imprescindible per aprendre a redactar

Per no transcriure l'oral, només

EL MEU CONILL Pi jani 27 octubre de 20

Un dia bam pensar que podiram comprar un gamster o dos. Quan bam anar a comprar els gamsters bam beure un cunill mol monu i els meus pares el bolien comprar i bam agafar el cunill. Bam fer un sorteij de noms i ba tocar Max i aixi es diu. Quan bam arribar a casa el bam ficar a la gabia i el carisiabem. Un dia ens ba dir la mare que auríem de regalar el cunill a la meba llalla o al pare del lian i llo no bulia pero mama tenia alerjia i aixi que el regalarem.

Fi

Llibreta o carpeta d'escriptura personal

Seleccionar el tema

Identificar els subtemes (revisar:
completar, ordenar i agrupar per paràgrafs)

Primera redacció (revisar/millorar)

Segona redacció

Edició

Converses personals (writing conferencing)

Pressupòsit subjacent: l'aprenentatge de la composició escrita es produeix durant el procés i no en els moments inicials i finals.

Camps, pàg. 124

Donald H. Graves

Cap XIV, pàg. 136-142

- 1. Quan els infants parlen, el professor aprèn.*
- 2. Quan els infants parlen, aprenen.*
- 3. Quan els infants parlen, el professor els pot ajudar.*

Converses personals

Imprescindibles per aprendre a escriure

Afavoreixen la implicació personal dels alumnes amb els seus escrits.

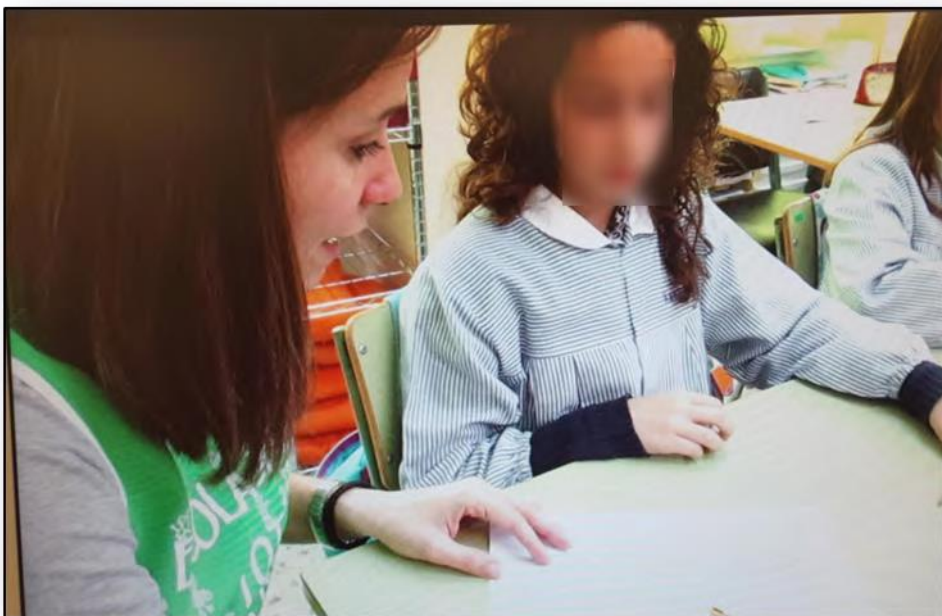
Permeten:

- Detectar les actituds de l'alumne davant del fet d'escriure.
- Superar moments de bloqueig.
- Localitzar, conjuntament, problemes concrets en les composicions escrites.
- Proposar i acordar, conjuntament, estratègies de millora.

Enregistrament de vídeo 1:
conversa planificació.
Escola “Les Comes” de Rodonyà

Vídeos disponibles al [web de la conferència](#)

Enregistrament de vídeo 2:
conversa revisió
Escola “Les Comes” de Rodonyà

EL JARDI DEL L'AVI MANEL

Escola Les Comes de Rodonyà

El jardí està situat davant de casa meua. A l'embrada hi ha una reixa de ferro i un mur de tuques, on hi acostuma a dormir un gat de taques negres i blanques. A la dreta també hi ha uns gerans a terra, demencien la desaparició de plantes i arbusts i palmeres. Al mig, després de la tanca hi ha un canai de rajoles amb un cistell d'eines del jardí. Al juny hi veu una pergola petita de color blau i blanc. Pel cel hi trobem uns ocells bonics volant.

Entrevista prèvia a l'edició

No es parla d'ortografia

- *El text que has fet està molt bé, s'entén molt, està ordenat i fas servir les paraules exactes, les que calen.*
- *M'agradaria saber algunes coses de com l'has fet:*
  - *Com has triat aquest tema? Per què l'has triat?*
  - *Com has seleccionat la informació?*
  - *Com ho has fet per ordenar-la?*
- *Te'l llegeixo i a veure si hi trobes alguna cosa per millorar, d'acord?*

Continguts de la sessió

1. Escriure: producte o procés?
2. Paràmetres de les situacions d'escriptura: Contextualitzar
3. Planificar els escrits: generar i organitzar les idees
4. Textualitzar
5. Revisar i editar
6. Propostes bàsiques del procés de composició del text:
  1. Les que faciliten concentrar-se en un aspecte: Escriptura memoritzada
  2. Les que redueixen la càrrega cognitiva: Reescriptures i Escriptures guiades
  3. Les que fan emergir el procés i les estratègies de composició: escriptura en parella, escriptures col·lectives guiades, modelatges.
  4. Les que permeten aplicar el procés i prendre consciència de la pròpia competència: Llibretes d'escriptura personal i converses
7. Escriptura en suport digital
8. Per acabar...

Les eines i els recursos TIC modifiquen el procés d'escriptura?

Com? Fins a quin punt? En quin sentit?

“Els aspectes més mecànics de la composició deixaran de ser una preocupació, i els escriptors podrem concentrar-nos absolutament en l’elaboració del contingut del text: en la generació d’idees, en el desenvolupament de l’estructura de l’escrit, etc.”.

Processos mentals i funcions del processador de textos*	
Processos mentals	Funcions del processador
Generar idees	- Entrar dades a l'ordinador.
Organitzar idees	- Moure fragments de text: copiar-los, memoritzar-los, esborrar-los, inserir-los, etc.
Formular objectius	- Escriure títols, mots clau i instruccions a seguir. - Dissenyar plantilles, formats i models de base.
Redactar	- Escriure amb les funcions habituals.
Revisar i corregir	- Moure el cursor amunt i avall (línies, paràgrafs, pàgines). - Corregir manualment: buscar, esborrar, refer i ajustar. - Buscar i canviar paraules automàticament. - Aplicar correctors ortogràfics.
Memòria a llarg termini	- Programes de redacció assistida (vocabularis bilingües, de sinònims, cites, referències bibliogràfiques, etc.). - Bancs de dades. - Programes de traducció.

Continguts de la sessió

1. Escriure: producte o procés?
2. Paràmetres de les situacions d'escriptura: Contextualitzar
3. Planificar els escrits: generar i organitzar les idees
4. Textualitzar
5. Revisar i editar
6. Propostes bàsiques del procés de composició del text:
  1. Les que faciliten concentrar-se en un aspecte: Escriptura memoritzada
  2. Les que redueixen la càrrega cognitiva: Reescriptures i Escriptures guiades
  3. Les que fan emergir el procés i les estratègies de composició: escriptura en parella, escriptures col·lectives guiades, modelatges
  4. Les que permeten aplicar el procés i prendre consciència de la pròpia competència: Llibretes d'escriptura personal i converses
7. Escriptura en suport digital
8. Per acabar...

Recapitulació: IDEES FORÇA

Fer bons
textos
demana un
procés.

Abans de
començar a
escriure, cal
precisar:
destinatari,
propòsit i la relació
emissor-
destinatari.

Per ensenyar i
aprendre el
procés de
composició de
textos calen
propostes
específiques.

L'ensenyament
i
l'aprenentatge
de l'escriptura
demana
diversitat de
situacions
d'interacció.

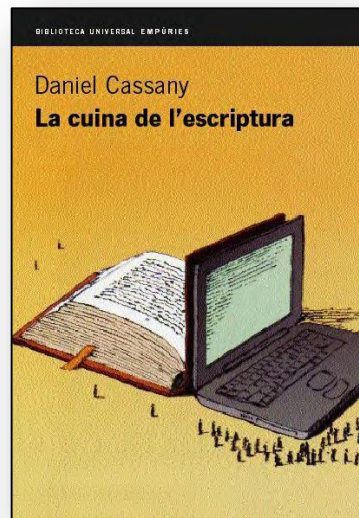
L'àmbit digital
pot facilitar, i
ampliar, les
diverses fases
del procés
d'escriptura.

Lectures recomanades

Pàg. 39-51

Pàg. 45-105

Cap. II i III Pàg. 53-79
Cap VI Pàg. 119-141

Cap. II Pàg. 19-26
Cap IV Pàg. 39-44

<http://www.coventrytelegraph.net/>

Conferència 2

ESCRIURE A RAIG ÉS ESCRIURE?

El procés de composició

Generalitat de Catalunya
**Departament
d'Ensenyament**